

"Šajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Narčina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročinno in oziroma visokost poštine. Naročinno je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravilništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetski ljubili!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 19.

V Ptiju v nedeljo dne 9. maja 1909.

X. letnik.

V nedeljo, 9. maja 1909 dopoldne ob 10. uri v "Vereinshausu" v Ptiju, popoldne ob 3. uri pri Cvetkoviču v Ormožu

volilni shodi.

Govorita kandidat Joh. Visenjak in rednik K. Linhart.

Pristop imajo napredni kmetske, ki dobijo od naših zaupnikov vabilo.

Pridite vsi!

Pozor, deželnozborski volilci!

Deželnozborske volitve se bližajo: 17. maja bodo treba stopiti na volišče in oddati svoj glas za tistega kandidata, od katerega največ pričakujete. Nasprotniki poštene kmetske starosti delujejo z vsemi mogočimi sredstvi, da bi svojim kandidatom do zmage pomagali. Za napredne, gospodarsko misleče in teče kmete je ta nasprotnik že davno nizkrinkan. Prvaški klerikalci kakor pravni "narodnjaki" so nam v tem hipu danako soyražni; kajti prvi kakor drugi imajo le zmisel za politiko, nikdar pa ne v gospodarsko delo. V državnem kakor v deželnem zboru so se ti nasprotniki potegovali vedno le za duhovnike, za uradnike, za dohtarje, nikdar pa ne za kmeta. Kmeta niso pomali, zanj se niso brigali; edino zdaj se brigajo nazaj, zdaj ko potrebujejo kmetove glasove.

Mi naprednjaki pa smo stali vedno in povsed na stališču gospodarskega dela. Vsa politika ni piškavega oreha vredna, dokler se kmetu slabo godi. In da se našemu kmetu slabo godi, to dokazuje dejstvo, da se vedno več ljudi v Ameriko izseljuje, da se vedno več kmetski posestev dražbenim potom prodaja, da so kmetski dolgovi vedno večji in da mora kmet celo od teh svojih dolgov dačo plačavati. Torej: proč s politiko in naprej v gospodarskem delu!

Mi nočemo in ne bomo nikdar pripustiti, da se — kakor zahtevajo to pravki — naša Šajerska raztraga. Mi nočemo združiti s kranjskimi rešetarji in srbskimi kraljorci. Zato hočemo tudi skupno, sporazumno, prijateljsko gospodarsko delo z Nemci. Mi z Nemci in Nemci z nami v blagog gospodarstvu naše Šajerske dežele, — to nam je in ostane geslo! Zato pa tudi ne potrebujemo šajerski kmeti več jeroba, — ne, mi smo samostojni in dovolj stari, da si sami pomagamo. Mi pravimo: ne prvaški doktorji, ne politikujoči duhovniki in nam ne bodejo pomagali,

kmet s kmetom,

to je naša pomoč!

Stoječi na tem stališču postavili smo v starih volilnih okrajih svoje lastne kmetske kandidate.

Ti naši kmetski kandidati, ki hočejo vso politiko pri miru pustiti in se boriti edino za zboljšanje gospodarskega položaja, so:

I. sodnijska okraja Ptuj in Ormož:

Vsa kmetski volilec teh dveh okrajev napisati ima na svoj volilni listek dva imena i. s.

Jožef Ornig
veleposestnik v Ptiju

in

Johan Visenjak
posestnik v Slomih.

II. Za sodnijska okraja Slov. Bistrica in Konjice:

Tukaj je treba izvoliti le enega poslanca in sicer kandidirajo napredni kmeti tega-le:

Ludovik Kresnik
posestnik v Črešnjevcu.

III. Za sodnijske okraje Maribor, sv. Lenart s. g., gornja Radgona in Ljutomer:

Tudi tukaj je treba izvoliti dva poslanca. Vsak pošteli kmet naj napiše torej na svoj volilni listek sledeča imena:

Franc Senekowitsch
posestnik v Leitersbergu

in

Dominik Koser
veleposestnik v Sp. Gasteriji.

IV. Za sodnijske okraje Slov. Gradec, Mařenberga in Šoštanj:

Treba izvoliti le enega poslanca in ta je:

Anton Kalischnig
veleposestnik v Breznu.

Kmetje! Med našimi kandidati nimamo nobenega doktorja in nobenega duhovnika. Vsi naši kandidati so posestniki, ki poznajo in razumejo težnje kmetrov. Samostojni in neodvisni so ti možje in kot taki bi tudi najbolje zastopali interese kmetskega stanu. Mi nismo taki kričači kakor pravki, ki hvalisajo svoje kandidate na vse pretege. Komu bi bilo tudi treba praviti, kdo da je Ornig? Zadnje volitve v okraju zastop so dokazale, da je Ornig tisti mož, ki ima v ptujskem okraju največ zaupanja. Ornig je izvršil tekot let tako velikansko gospodarsko delo, da ne bode njegovo ime nikdar pozabljeno. To bi morali tudi pošteni nasprotniki priznati, v kolikor jim ni zakalilo strupeno sovraštvo očesa. Dvakrat je bil Ornig že od cesarja odlikovan, dvakrat je bil že izvoljen za okrajnega načelnika, večkrat že za deželnega poslanca. Ne na njegovih besedah, marveč na njegovem delu treba tega moža oceniti! — In ednako gospodarsko delavni so vsi drugi naši kandidatje. Navadni kmetje so in žuljave roke imajo; ali ravno za to so sposobni za zastopanje kmetskega ljudstva. Visenjak v Slomih je mož, kateri je osivel v delu za ljudski blagov.

V okrajnem zastopu in povsed drugod se je vedno zavzemal za kmetsko stvar. Celo življenne je opazoval kmetske težave in vedel bi tam v Gradcu jasno povedati, kaj da manjka spodnejšajterskemu kmetu. — Istočasno znan je naš vrli Ludovik Kresnik. Ljudstvo ga pozna kot človeka, ki ne odneha niti za mezinec, kadar se gre za kmetske pravice; ljudstvo ve, da je mož iz njegove srede. — Naš Senekowitsch je posestnik in c. k. zemljiškognižni vodja v. p. Znan je tudi po vseh okrajih kot dobrotnik kmetrov, ki je vedno in povsed rad pomagal. Tudi on je odlikovan od cesarja. Kot posestnik čuti bremena kmetskega stanu. — Dominik Koser v spodnji Gasteriji je splošno spoštovan veleposestnik, ki je dolgoletni župan v življa veliko zaupanje povsed, kjer se ga pozna. Kmet je in kmeta bode zastopal! — In ednako se še nam predstavlja vrli veleposestnik in gostilničar Anton Kalischnig v Breznu. Vsi so kmety, vsi hočejo gospodarsko zboljšanje.

Kmetje! Volilci! Ako čutiti za svoj stan, ako hočete boljše bodočnosti, potem pride v svinja volišče in oddajte svoje glasove tem kmetskim kandidatom!

Volitve za deželni zbor.

Boj se je pričel na celi črti. Proti naprednim kmetskim kandidatom, bori se troje prvaških strank: klerikalno-duhovniška, narodno-dohtarska in prvaško hofratska stranka. Ali mi se ne prestrašimo teh nasprotnikov, ker dobro vemo, da bodejo vsi napredno in kmetsko čuteči možje z nami volili.

Svoje volilice prosimo, da se ozirajo zlasti na sledeče opombe:

1. Volitev se vrši dne 17. maja 1909.

2. Mi kandidiramo le v 4 okrajih. Naši volilci v ostalih okrajih naj ostanejo doma in naj ne volijo ne klerikalca ne liberalca.

3. Shranite tudi po volitvi legitimacije, ker zna priti do ožje volitve.

4. Pridite vsi nevraščeno na volišče. Volitev je tajna in nikdo nima pravice, vaš listek vpogledati. Naznani te nam vsako nasprotničko sleparijo in nasilje.

Vsi na delo!

Okraka Ptuj in Ormož volita:

Jos. Ornig, veleposestnik v Ptiju
Joh. Visenjak, posestnik v Slomih.

Ptuj-ormožki sodniški okraj izvoliti ima dva poslanca. Vsak volilec naj torej napiše na volilni listek imena: Jos. Ornig, veleposestnik v Ptiju in Joh. Visenjak, posestnik v Slomih.

Ptuj. Čudni so nasprotni kandidati v tem volilnem okraju. V prvi vrsti se odlikuje seveda deviško čisti naš hofrat Ploj. O tem človeku se je že toliko govorilo, da je skoraj škoda vsake nadaljnje besede. V svoji mladosti bil je

Dne 17. maja vsi na volišče!

trdi Nemec, zdaj je zagrižen Slovenec, čeprav niti slovenščine dobro ne zna. On je c. k. hofrat, torej od vlade odvisen in zato ne more za kmeta nastopati. Ploj se poleg tega še ni opral znanih očitanj. Ploj se je pustil v državni zbor od klerikalcev izvoliti in je potem ušel v narodnjaški tabor. Ploj sedi v enem klubu s Hribarem, veleizdajalskim županom ljubljanskim. Ploj se ni upal, proti avstro-ogrski pogodbi glasovati. Ploj je vedno izginil, kadar se je bilo treba potegniti za kmeta. Ploja so njegovi nekdanji lastni pristaši na cesto vrgli. Ploja se je opetovan v javnosti imenovalo lažnika in obrekovalca, brez da bi le z mezinom ganil. Ploj ni ničesar za po suši prizadete storil; vse je moral okrajni zastop z Ornigom storiti. In tega Ploja naj bi volili? Ne, nikdar ne! Za tovariša si je izbral Ploj posestnika Kolariča iz Središča. Najprve so hoteli narodnjaški učiteljčki, ki delujejo zdaj za Ploja, postaviti zopet mlinarja Zadravca. Ali ta jim je fuge pokazal. Zato so vzeli Kolariča. Škoda, da se pusti Kolarič od Ploja za nos voditi! Klerikalci so postavili v tem okraju fajmoštra Ozmeca in kmeta Meška. Meško pač ne ve, kaj dela, in se menda sam najbolj boji, da bi prodril. Fajmošter Ozmeč pa je sv. Lovrencu pokazal, kako zaničuje kmete in kako zna razpor ter prepir delati. Proč s takimi kandidati! Dne 17. maja volimo vsi Jos. Orniga in Joh. Visenjaka!

Iz Haloz. Hvala Bogu, da smo dobili v osebah Orniga in Visenjaka dva tako izborna kandidata. Mi Haložani nimamo časa, da bi se pečali s politiko in tudi ne potrebujemo nobene politike. Mi zahtevamo le, da se dejela briga za naše gospodarstvo. Kmeta Visenjaka poznamo. On je mož, ki ne nosi hofratove skunjne, ki pa zna delati in ki ve, kje kmeta čevelj žuli. Kar se pa tiče Orniga, nam je dovolj, ako pogledamo na krasne ceste, ki nam jih je zgradil. Mi vemo, da je Ornig prevzel okrajni zastop z dolgori v znesku čez 22.000 K., kateri so mu pravki zapustili. In mi tudi vemo, da je Ornig kompar let čez 36.000 čistega preostanka napravil, vse dolgove poplačal in velikansko gospodarsko delo izvršil. Zato smo mu hvaležni in zato bomo Haložani 17. maja svoje glasove za Orniga in Visenjaka oddali! Čast tema dvema kmetskim kandidatoma!

Učitelji in Ploj. Pri zadnjih državnozborskih volitvah so bili prvaški učitelji še večidel tudi nasprotniki Ploja, ker se je ta še delal za klerikalca. Takrat so izdali učitelji še poseben listek, na katerem so popisali Ploja takole: — „Ploj je napol Nemec. Slovensko govorji prav slabo. Oženil se je Ploj s trdo Nemko, ki se navdušuje bolj za Prusijo nego za Avstrijo“ itd. Mi k temu še povemo, da se je delal Ploj v svoji mladosti sam za Nemca in da je šele potem praskočil. O Plojevi odvisnosti so pisali takrat prvaški učitelji tako-le: — „Za Ploja deluje le par sebičnih gospodov, katerim je kaj na Dunaju izprosil. Kmetski narod ne more biti za Ploja navdušen. Ploj je na dve strani oster nož. Na eni strani hoče biti zastopnik volilcev proti vladni, na drugi strani je pa svetovalce dvora in se mora pred ministri takoj na trebuh vleči, če vlada tako hoče. Ploj se pri vladni boji zamere“, itd. Tako so pisali pred dvema letoma prvaški učitelji proti Ploju. Danes pa agitirajo isti učitelji za istega Ploja. Zdaj pa res ne vemo, kdo je bolj značajan, ali Ploj ali pa prvaški učitelji?

Hofrat Ploj, jezik za zobni! Klerikalci zdaj hudo napadajo hofrata Ploja, za katerego so pri zadnjih državnozborskih volitvah prirejali celo procesije. Zanimivo je, da se Ploj klerikalce grozovito boji. Ze ve zakaj? Ker je zadnja Plojeva „Sloga“ malo po klerikalcih udarila, nastopa klerikalna „Straža“ prav zapovedano. „Straža“ piše m. dr.: „Če bojo (Plojevi) listi lagali o naših poslancih, bomo mi pisali resnicno o Ploju. In ta bo dr. Ploju več škodila, nego našim poslancem vse laži... Tudi „Sloga“ hoče izrabljati Roškarjevo nesrečo (da je namreč Roškar svojo gospodinjo ustrelil). Dr. Ploj enkrat za vselej prepovemo, da še kedaj piše njegov list o tej stvari: On nima pravice drugim kaj očitati, zakaj, to ve on sam najbolje. A tudi dr. Jurtela naj bo tiho, sicer tudi mi proti njemu ne bomo imeli več nobenega pardona. Istopak dr. Kronvogel v sv. Lenartu od nas ne sme več zahtevati pardona.“ — Tako pišejo klerikalni

listi. Iz tega je razvidno, da vedo nekdanji Plojevi prijatelji in nogo osebnega o Ploju. Holah, Ploj, ali bodeš ubogal? Nam se nekaj sanja, zakaj se gre.

Iz Središča. Dragi „Štajerc!“ Ali veš, ka je pri nas novega? Gotovo ne. Torej položi roke na trebuh in se dobro drži, da se ne razpočiš od smeha. Čuj, Kolarič Vanček (po domačem Miglec) kandidira v deželnem zboru. Bože pomiluj nas! Ako že res taki začnejo kandidirati, potem pa hočeš nočeš, mora kmeta vrag vzeti. Vanček, Vanček, deni si mrzle obkladke; ali si premislil koliko imaš zmožnosti? Zmožen si za poslanca toliko, kakor naš kravar Makovec za mašinista. Pa nam se zdi, da tebe vleče nekaj druge, te prijazne svetle knonice, katere bi kot poslanec brez vsake zmožnosti zlahka zasluzil, te te vlečejo, kaj ne? A ne boš Janez, Središčani so te že siti! Zapomni si torej, kandidače brez sposobnosti, da boš evoknilo dne 17. maja imenitno prvič, in drugo leto pri občinskih volitvah drugič, kajti tudi tam so te že do grla siti. To ti bo torej čisto dobro dalo, ako se malo privadiš na evokanje. Dragi „Štajerc“, tebi pa zagotovimo, da bomo mi zavedni kmetje v okolici vsi volili kandidata, katera nam ti priporočaš in to sta: naš zasluzni g. J. Ornig in pa posestnik gosp. Visenjak.

Volilna okraja Slov. Bistrica in Konjice

volita:

Ludovik Kresnik, posestnik v Črešnjevcu.

Od vseh krajev slov. bistrškega in konjiškega okraja nam prihajajo vesti, da se kmetje navdušujejo za kandidaturo Kresnika. Ta dva okraja sta bila vedno napredna. Že pri zadnjih državnozborskih volitvah je dobil Kresnik čez 2600 glasov. Ko bi duhovniki ne izrabljali in zlorabljali vere in cerkev, bil bi že takrat prodril.

Kresnik je kmēt in sicer neodvisni in kmet. Kot kmet se je vedno čutil in vedno nastopal. Dobil je v težkem kmetskem delu poštene svoje sive lase! Kdor pozna Kresnika, tega spoštuje in časti in zato bodojo tudi vsi misleči samostojni volilci oddali svojglas za Ludovika Kresnika, posestnika v Črešnjevcu.

Vbogi, vbogi Novak! Mi gotovo nimamo nobene osebne mržnje ali jeze proti temu gospodarju. Zakaj tudi? Mož je poštenjak in kmet in to nam zadostuje. Le — smili se nam Novak! Smili se nam, iz sreca se nam smili, ker se pusti od farovških huharic za nos voditi. Novak, saj ste mož; ali morate res plesati, kakor živžgajo kaplani? Prepričani smo, da bode tudi Novak kot kmet — Kresnika volil!

Iz Konjic. Brali smo v zadnjem „Stajercu“, da stoji kandidat g. Peter Novak pod klerikalno komando, kar pa prav nismo mogli verjeti, ker v priložnosti smo g. Novaka tudi slišali po klerikalih udrihati, seveda le pazljivo, tedaj kadar je bil g. Novak med liberalci in narodnjaki, ko klerikalca ni bilo v bližini. Politik mora biti liberalec in klerikalec, seveda dokler se da! Pretečeno soboto in nedeljo pa smo videli, da ima resnično kaplan dr. Korošec g. Novaka pod komando. Vodil in predstavljal je dr. Korošec g. Novaka po konjiškem okraju, kakor komediant medveda na užidu, če ne uboga pa ga naklesti. Kakor se je g. Novaku na obrazu videlo, mu ni bilo vse po volji, saj kje je mož videl liberalce in narodnjake med poslušalci. Politično barvo skrivati se zmiraj ne da, saj kedaj stoji ojster strahonet na strani, ter bi bila naklonjenost na vagi ter obstoj v nevarnosti. Mi g. Novaka, kako dolgo časa poznamo, pa smo si ga po občasnem govoru predstavljali v drugi luči; smilil se nam je pod tako ojstrim Koroščevim poveljem. Pri vsem tem pa sta g. Korošec in g. Novak v ti komediji celo malo skupila, kajti žegne igre se je ljudstvo, vsaj kmeti, naveličalo. Brali smo da zboruje g. Kresnik iz Črešnjevca prihodno nedeljo tudi v Makolah, Poličanah in v naših Lohčah, ter smo radovedni, če pride tudi ta kandidat pod kakšnim strahom in jerogom; potem ne skupi tudi ta nič. Mi potrebujemo zastopnika, kateri deluje samostojno v prosti volji, ojstrega kmeta, kateri se ne da od nikogar voditi, drugače nam je ljubše nič. Hinavščine in norčerije že premnogo let trajajo, enkrat mora biti resnica! Brez zamere!

Opozovalni volilci.

Sodnijski okraji Maribor, sv. Lenart, gornja Radgonia in Ljutomer volijo:

Franc Senekowitsch, posestnik v Leitersbergu,

Dominik Koser, veleposestnik v spodnji Gasteriji.

To volilno okrožje je zelo veliko. Zato voli tudi dva poslanca. Doslej so ti okraji vedno pokazali, da imajo veliko naprednega prebivalstva. Upamo, da se pokažejo napredni kmetje tudi to pot!

Spodnja Gasterija. Veseli nas, zelo nas veseli, da ste postavili za kandidata našega vrlega veleposestnika Dominika Kosega. Mi poznamo Koserja kot domačini desetletja dolgo in lahko rečemo, da razven par zagriženih sovražnikov nima nobenega nasprotnika. Zakaj tudi? Mož je izvrstni gospodar, vrli poštenjak, ki ima srečo in pamet na pravem mestu. Zato smo ga tudi pred kratkim zopet za občinskega predstojnika izvolili. Koser je znan po vseh okrajih in zato bodo bil mnogo glasov. Vsi na delo za naša dva kandidata!

Iz mariborske okolice. Torej kandidira zopet vrli naš Senekowitsch! Kmetje, ki tega splošno spoštovanega gospoda poznamo, lahko rečemo, da ni primernejšega za našega poslanca. Kolikor koristnega je g. Senekowitsch storil, ko je bil še aktivni c. k. zemljiškognižni vodja! Kolikor kmet je nam kmetom z delom in nasvetom pomagal! Kdor je imel z njim opraviti, mu je tudi hvaležen. To hvaležnost pa bodoemo izkazali na ta način, da oddamo 17. maja vse svoje glasove za naša dva kmetska poslanca Francu Senekowitschu, posestnik v Leitersbergu in Dominiku Kosemu, veleposestnik v sp. Gasteriji.

Iz Radenc. Nekaj novega se godi v gornoradgonskem okraju. Slišite! Naš previdni Zemljija se je na noge postavil in bi rad bil poslanec. Toti mali možak ima veliko glavo in se je naučil slovensko-srbske politike, na sebe in svoj stan pa čisto pozabi. Od tote politike je tako navdušen, da, ako bi bili letos Srbi zmagali, bi menda srbski minister postal; bi mu človek priščel, da ga je konje krtati tako sram. Vse drugo je to človeče že uganjalo, pa nič se mu ni posrečilo. Konzum, katerega je pred par leti začel je šel v večnost; zgubili so vsi tudi svoj denar, pošiljal je jajca v Nemčijo, te so mu osmrdele; prevzel je prav lepo posestvo od svejega očeta brez dolga, in zdaj naj kdo pogleda zemljiške knjige, kako so zamazane. Že oče ga je večkrat svaril, naj on pusti tote neumnosti, in naj gleda na svojo ubogo siromaško gospodarstvo. Ali vse to ne pomaga temu polnokrvnemu človeku. Od svojega očeta je sprejel štirinajst konje in vso drugo lepo živad, in zdaj ima dve kljusi da komaj prazne kola (voz) vlecita in krave ne morejo stati. Zdaj ne ve več, kje bi si brez dela kaj pridobil, študira na dijete. Le glejte kako on sam sebe hvali v časniku „Sloga“. Kdo ne ve kaj on je naš vendar vereje, kaj ne pride sem in se prepriča. Podpiše se tudi „Zemljija župan“ in še župan nikoli ni bil in tudi ne bo. Ako ne najdemo boljših kandidatov, te pa moramo reči, da je šiba božja črez nas prišla. Amen! Mi volimo Senekowitscha in Koserja!

Roškar, ali ne izgineaš? Mi ne očitamo klerikalnemu Roškarju prestane kazni dveh let ječe, katere je svoj čas dobil, ker je kot blapec svojo gospodinjo ustrelil. Ali to zahtevamo, da Roškar iz političnega življenja izginea! To zahtevamo, da ne vyzame kandidature! Ali naj bi imeli kmetje tega okraja res to sramoto, da bi jih v deželnem zboru zastopal človek, o katerem se pravi, da ima krvave ruke? To ne sme biti in zato še enkrat: Roškar, izgini! Drugače povedali bodo še nekaj zanimivega! „Ne ubijaj“, je božja zapoved; — klerikalci, ali ste že ves katekizem pozabili?

Zemljija iz Radenc kandidira tudi v tem okraju. Kdo je ta Zemljija? On kandidira na Plojev program in je Ploju tudi v vsakem ozem podoben. Ploj je bil klerikalec in je pobegnil k liberalcem in istotak Zemljiji. Pred kratkim je bil še hudi klerikalec, zdaj pa je „narodnjak“. Upamo, da bodojo volilci pokazali, da jim na politične šleve ni! Dne 17. maja volimo vsa

Volite soglasno napredne kmetske kandidate!

Lemer
eiters
odnji
to voli
no po-
alstva.
e tudi
as ve-
vrlega
to Ko-
ko re-
nima
je iz-
rcce in
i pred
izvo-
bode
sa dva
zopet
plošno
čemo
Koliko
je bil
oliko-
m po-
rav je
kazali
e gla-
Se-
u in
teriji.
gorno-
emljič
lanec.
naucil
stan-
navi,
i, bi
pri-
Vse
e mu
r leti
svoj
mu
svoga
te ga
nosti,
ospo-
štiri
ima
a in
e bi
Le
ga.
fis
tudi
i bil
kan-
ojoža
scha
kle-
let
hla-
i to
iv-
ame
raja
za-
ima
še
dali
je
ka-
tem
na
ziru
gnil
tem
lk.
za
vsi

Svetovitscha in Koserja! Proč z Zemljčkom, proč z Roškarjem!

O Roškarju, ki je danes zagrižen Slovenec, ne N. D., da se je do najnovnejšega časa podporjal nemško za Roschkerja. Ko so vremeni od njega zahtevali, da naj svoj prvi govor drži v slovenskem jeziku, je nekaj zajedjal in potem prebral od kaplanov spisani nemški govor... To so Slovenci! Sicer se pa liberalci niso moreni nič bahati, kajti tudi Ploj je bil nekdaj "Neme" in se je podpisoval za "Friedrich Ploj".

* * *

Volilni okraji Slov.-Gradec, Marenberg in Šoštanj volijo:

Anton Kalischning, veleposestnik v Breznu.

Oddajte dne 17. maja vsi volilci slov. graščak, marenberškega in šoštanjskega okraja svoje glasove na ime tega našega kmetskega kandidata!

Brezno. Boljšega kandidata si pač niste mogli izbrati nego je ta naš veleposestnik Anton Kalischning. Vse ga pozna, vse ga spoštuje in vse veseli, da ta vrlji gospodar kandidira.

Šoštanj. Čast našemu kmetskemu kandidatu Kalischningu! Mi v šoštanjskem okraju smo že izbrali prvaške nadviale. Kajti doslej nismo izbrali od naših prvakov družega nego tatvine, polome, konkurze, poneverjenja. Od poloma Nejakovega pa do danes ni bilo družega slišani in članji prvaških posojilnic se prokleti za njene krvave krajcarje bojijo. V politiki naj bi mi tem ljudem tudi še pokorni? Ne, nikdar. Zato volimo svojega kmetskega kandidata, Antona Kalischninga iz Brezna!

Doktor in doktor in kmet! Ali res v celem šoštanjskem, marenberškem in slov. graščakem nima nobenega kmeta? Ravnog tako izgleda! Kajti prvaški klerikalci so postavili za kandidata doktorja Verstovška iz Maribora in prvaški nadnjeni so postavili dokторja Božiča iz Celja. Enega doktorja iz Celja ali pa enega doktorja iz Maribora nam hčemo torej vsliti! Izvazprav je to velikanska nesramnost prava. Ako že kandidirajo v kmetskih občinah, vzamejo vendar kmeta za kandidata. Ako že nobenega kmeta nimajo, ki bi sedel na ruske limanice, no potem naj vzamejo vsaj doktorja domačina, ne pa doktorje iz Celja in Maribora... Doktor na levi, doktor na desni, kmetje, ali se boste to dopasti pustili? Ne, kar je kmet, mora voliti kmetskega kandidata, posetnika Kalischninga v Breznu.

Politični pregled.

Ureditev deželnih financ. Avstrijske kronoline so po večini grozovito zadolžene. Zato se misli že dalje časa na pomoč. Pred kratkim je v tem oziru gotove predlogi predložila. Kajti vlade je, da se davek iz konzuma pive podižavi, davek na žganje zviša in njega doh-

dek edino za državo porabi in da se določi preostanek iz osebno-dohodninskega davka na letnih 12 milijonov. Iz teh svot bi se deželam od strani države 105 milijonov podelilo. Skrajni čas bi pa bil, da bi vlada siromašnim deželam pomagala.

Zvišanje cen pive hoče ljuba naša vlada potom zvišanja davka na pivo uresničiti. Pri temu treba številke pregledati. Za liter pive se plačuje davka: na Bavarskem 3½, vinarja, na Würtemberskem 1·84 do 3·14 vin, na Badenskem 2·12 do 3·40, na severnem Nemškem 1·06 do 2·65, na Angleškem 4·77, na Francoskem 3·20 vinarjev. Na Avstrijskem pa zahteva vlada, da bi se plačevalo za liter pive več kot 9 in pol vinarjev dač. V občinah z užitninskim davkom bi se ta svota seveda že zvišala. Tako se bode na Dunaju za liter pive najmanje 11 vin, davka plačalo. Vlada preiskuje torej zopet enkrat prav natanko naše žepi. Poslanci, posvetite ji!

Nemški cesar na Dunaju. V sredi ali koncom maja pride nemški cesar Viljem II. na Dunaj kot gost našega vladarja. Baje se udeleži nemški cesar tudi septembervih manevrov na Moravskem.

Na Holandskem vlada veliko veselje. Kraljica Vilhelmina je namreč porodila hčerko. S tem je tudi dana prestolonaslednica.

Na Turškem so Mladoturki popolnoma zmagali. Zdaj kaznujejo uporne nazadnjake potom vojnega sodišča. Mnogo visokih upornikov je bilo že obešenih. Prejšnega sultana Abdul Hamida so odpeljali v Solonichi. V Mali Aziji pa se nadaljujejo krvavi izgredi in se obračajo v prvi vrsti proti kristjanom.

Pobiranje kristjanov je bila grozovita posledica zadnjih dogodkov na Turškem. Podivljani Turki so napadli krščanske Armence in so klali, kar se je dalo. List "La Turquie" piše: Klanje v Adani ima resen značaj. V Adani so poslopja vognju, 150.000 oseb je brez strehe. Istotko v okoliških vaseh. Med tisočerimi drugimi sta bila tudi 2 amerikanska misijonarja umorjena. Prebivalstvo je brez jedi. V Adani sami je bilo nad 1000 kristjanov ubitih. V Marašu je bilo umorjenih 15 oseb, v Tarsusu 50, nadalje 5 pridigarjev, v drugih krajih 450 oseb itd. Vse je v plamenih in krvi.

Dopisi.

Rogatec. Dragi "Stajero" sprejmi pozdrav in novice iz Rogatca! Tvojemu znanemu prijatelju in skladatelju Spindlerju prede huda, dobil je namreč v našem trgu hudo konkurenco v svoji stroki in je zraven tega še tako nepreviden, da priobči v svojem "svetovnem listu" "Nerodni dnevnik" nemške verze svojih konkurentov, kakor je to storil pred kratkim. Ti sivolasi in tudi mlečovski konkurenți pač vsi skup niso vredni da bi jih osebno omenili, pa za Spindlerja bo huda če gre tako naprej,

naš okrajni zastop. Saj veš, da moj les ni ravnajabolj! —

Dr. Jurtela: No, nikar se ne jezimo! Res je, da smo propadli, vkljub temu, da so naši listi že davno pisali, da bodemo zmagali. Ali še ni vsega konec. Rodoljubi, čez 3 leta bodemo —

Zelenik: — zopet propadli!

Babič: Prmejš, prmejš, vse kar je prav! Gospod doktor, ali ni nici gratis-pijače? Mene žeja tere, ker sem že pred dnevom okoli oglov stal, tako da so ljudje že mislili, da štejem po dnevu zvezde.

Dr. Jurtela: Nič gratis, nič! Ko bi gvinali, bi že kaj bilo. Ali tako smo že pred volitvijo pri Brenčiču in Mahoriču vse popili?

Zelenik: Kaj, nič za piti ni? Potem pa naj vrag vzame vso politiko! Jaz sem gotovo dober Slovenec, ali ko-zarec vina moram imeti. Mene je Bog že tako ustvaril. Vsega bi se odvadal, ali pijače ne. Sicer nisem pijačan, Bog obvari, ali želen sem zmerom.

Dr. Jurtela: Za žejo je voda dobra —

Zelenik (kriči): Ne, ne, ne, vode ne, pomagajte, vode ne, ne!

Vavpotič: Jaz imam pa vodo rad. Vsak dan si izperem ust za njo.

Babič: Okrogli kakor sodček pa niste od vode, kaj?

Vavpotič: Ne, to je božji blagoslov —

Zelenik: — v obliku puranov in kokški —

Dr. Jurtela: Gospoda, vprašanje je le, kdaj je krije da smo jih dobili tako pošteno po grbi! Moje mnenje je, da smo vsi skupaj sami krivi. Kajti prvič smo prenerodno legalni in kmeti temu nočejjo več verovati. Drugič so ljudje prepameti postali. To bi morali mi zabraniti. Tretji pa nismo edini.

Vavpotič: Gospodje, premalo vere imate. Vi ste prijatelji liberalcev in framazonov. Vi se ne pokorite več nam duhovnikom, ki smo poklicani, da Vas vodimo. Zato nima Vaše delo blagoslova.

Dr. Jurtela: Figafaga! Vera nima stem nič opraviti. Sicer pa Vi oče Vavpotič, pred svojimi vratimi potmetajte. Med smetni boste morda kakšni testament najdli.

Vavpotič: Je že dobro! Vse to pride v "Filipos". To pot smo za Vas glasovali, prihodnjič pa ne bo demeo več.

Brenčič: Kam naj z mojim lesom, kam? Ali bi ga Vi kupili?

Vsi: Ne, ne, hvala, ne...

Brenčič: Meni na ta način slovenčina presneto malo nosi. Einkrat me zaprejo, ako se tepepm s policaji in lesa noče nikdo kupiti. Udiri vrag —

Zelenik: Gospod doktor, en literček pa že žihr po-kličete! Imam suh jezik kakor lovski pes!

Dr. Jurtela: Vi ste pa res sitni! Počakajte, da Vas zopet enkrat Ornig na kakšno komisijo povabi.

Vsi (s razgovarjajo), prepričajo in končno poslovijo drug od druga.

Dr. Jurtela: Z Bogom, z Bogom, vse je splavalno po Dravi...

Grahar iz Hajdine: Vse je lepo; ali kaj pa naj sata novimi možnarji, katere smo kupili, da praznemo našo zmagó —

Vsi (premišljajo, le Zelenik ne, ker je preveč želen).

Mahorič: Veš kaj, Grahar? Straschillovem Žanetu daj možnarje, bo pa on streljal ...

Ne strašite se nikogar. Volitev je tajna!

ker kar je res, je res — ti otec in pobčeki pišejo žmahno! Sicer pa so spustili v naglici še to kiticó:

Die besten Frankfurter mit Kreuz
Kriegst beim deutschen Vuttolen —
Und bist Du aufgelegt zum Tanz
Gehe hin zu unserem biederem Suppanz!

Omenimo le, da se vse te razprtije v prej mirnem Rogatcu godijo še le od časa, ko je naši miroljubni notar nastavil nekoga silo pametnega sicer že sivolasega Kranjca — per moj duš — v svoji pisarni. Ta možicelj Vam je hud prvak če le more ko odzdravi na nemški pozdrav slovenski — če le mogče se sčeka namesto nemška, slovenska pobotnica itd. Pa vse to še ne razburi miroljubne Rogatce ako ravno také šege lahko še višje slov. kroge okužijo. Duša vseh štenkarji je pač "der wandelnde Schatten" ali kakor so ga ludomušni krstili "Central-Friedhof-Deserteur" z svojimi adjutanti. Cilj tega omenjenega življenja je menda spraviti Rogatec v tabor "narodne stranke" pod patronanco pisanega Jurčka, aka rayno bi bilo stokrat boljše, da bi se po kristjansko pripravljal za dolgo Waffenübungs. Fantek, ne postanite preveč predzni, drugače se Vam zna perje štucati. Nekemu javno nastavljenemu gospodku, kateri se tako rad v nemški družbi blini, v slov. listih pa menda pomaga napadati svoje predpostavljene, pa za danes prizanesemo naš edini izraz in to bo v bodoče — naš "fej". Prostovoljni nočni čuvaj. (Opomba tiskarskega učenca. Po mojem mnenju ima "ključ do škrinje miru" za Rogatec gospod notar shranjen — mislim da me zastopite!)

Ljutomer. Bivši naš redar gospod Franc Centrich je nastopil s 1. majnikom v Ptiju službo mestnega stražmeštra. Njegova odhodnica je zadostno pokazala, kako je bil vsepovsod in v vseh slojih priljubljen. V Stermanovi gostilni so bili vsi obširni prostori natlačeni in razni govorili — osobito gospod župan Thurn — so priznavali njegove vrline ter ga naslikali kot uzornega človeka, ki zaslubi vsestransko pohvalo in priznanje. Naj bode uverjen, da nam ostaneta on kakor tudi njegova soproga v najboljšem spominu, in želimo tudi v novem bivališču nekaljeni srečo.

Zusem. Tukajšni c. k. orožniški stražmojster g. Ignac Kramberger imenovan je za kanclista pri c. k. okrajski sodniji v Kozjem. — Čestitamo!

Novice.

Cenjeni naročniki! Z ozirom na štajerske deželnozborske volitve, ki zahtevajo v sedanjih številkah lista mnogo prostora, moramo več gradiva odložiti ali za poznejši čas shraniti. Citatelji boste razumeli pomen volitev in nam boste vsled tega opristili. Po volitvah boste list že zopet kolikor mogoce vsestranski.

Dopisniki, pozor! Vsled deželnozborskih vo-

Vavpotič: Gospodje, premalo vere imate. Vi ste prijatelji liberalcev in framazonov. Vi se ne pokorite več nam duhovnikom, ki smo poklicani, da Vas vodimo. Zato nima Vaše delo blagoslova.

Dr. Jurtela: Figafaga! Vera nima stem nič opraviti. Sicer pa Vi oče Vavpotič, pred svojimi vratimi potmetajte. Med smetni boste morda kakšni testament najdli.

Vavpotič: Je že dobro! Vse to pride v "Filipos". To pot smo za Vas glasovali, prihodnjič pa ne bo demeo več.

Brenčič: Kam naj z mojim lesom, kam? Ali bi ga Vi kupili?

Vsi: Ne, ne, hvala, ne...

Brenčič: Meni na ta način slovenčina presneto malo nosi. Einkrat me zaprejo, ako se tepepm s policaji in lesa noče nikdo kupiti. Udiri vrag —

Zelenik: Gospod doktor, en literček pa že žihr po-kličete! Imam suh jezik kakor lovski pes!

Dr. Jurtela: Vi ste pa res sitni! Počakajte, da Vas zopet enkrat Ornig na kakšno komisijo povabi.

Vsi (s razgovarjajo), prepričajo in končno poslovijo drug od druga.

Dr. Jurtela: Z Bogom, z Bogom, vse je splavalno po Dravi...

Grahar iz Hajdine: Vse je lepo; ali kaj pa naj sata novimi možnarji, katere smo kupili, da praznemo našo zmagó —

Vsi (premišljajo, le Zelenik ne, ker je preveč želen).

Mahorič: Veš kaj, Grahar? Straschillovem Žanetu daj možnarje, bo pa on streljal ...

itev imamo v listu zelo malo prostora. Prosimo torej zveste naše dopisnike, naj svoje dopise kolikor mogoče skrajšajo in le najvažnejše stvari poročajo.

Urednik K. Linhart je 27. p. m. hudo zbolel. Zdaj se mu je že na bolje obrnilo. Čitatelji naj blagovolijo oprostiti, ako ni bilo v zadnji številki vse tako, kakor bi moral biti.

Majnik, — pravijo, da je to mesec cvetja in ljubezni in veselja. Ali letos nas je pač hudo varal. Aprila meseca smo imeli že celo vrsto lepih, vročih dnij. Da, celo nevihte in blisk in grom in tudi točo smo imeli aprila meseca. In ljudje so že žalostno z glavo kimali, češ ako ne pride kmalu dež, imeli bodemo sušo in še slabšo letinjo nego lani. No, majnik nam je prinesel dež. A ne samo dež, prinesel nam je tudi veter, mrzli, neprijetni veter in v severnih krajih je celo snežilo, kakor da bi bilo ob Božiču. Ti majnik ti! Smeženega cvetja zdaj pač ne potrebujemo . . .

Panslavizem. Pretekli teden imeli so panslavisti v Petersburgu neki shod, katerega je pozdravil ruski list „Nowoje Wremja“ z besnimi napadi na Avstro-Ogrsko. Ta list je naravnost zahteval, da razbijajo avstrijski Slovani pod vodstvom Čehov našo državo in si vstvarijo lastno. To je končni cilj vseh panslavistov, h katerimi moramo žalibog tudi slovenske pravake računati. Prihodnji panslavistični kongres se bode vršil v Belgradu. Srbi pa so že zdaj zbrane panslaviste prosili, naj jim pomagajo, da se „odresi“ Bozno ter Hrcegovino od avstrijskega „jarma“ . . . Tako spoznavamo polagoma nazore panslavistov. Ali v naših deželah to veleizdajalsko seme ne bode prišlo v klasje!

Ljubljanski razbijači izza časa septemberjskih dneh so se imeli pred kratkem zopet zagovarjati. Toženi so bili tisti gospodje Hribarjeve garde, ki so po duevu pred očmi ljubljanske policeje snemali nemške napise in jih metali v vodo. Obsojeni so bili: Vžitinski inšpicijent Lotrič na 3 mesece ječe, komi Windischer na 2 mesece, učenec Leben na 1 mesec, postrešek Strus na 2 tedna težke ječe; nadalje odvetniški kandidat Vodušek na 2 mesece, tiskar Bukovnik na 1 mesec, učenec Cesari na 10 tednov, učenec Lucin na 3 tedne ječe. Nekateri drugi so dobili še po par tednov zapora. Pri temu je dvoje zanimivo. Prvič to, da so bili ljubljanski razbijači primerno milostno kaznovani. Drugič pa to, da so „inteligenti“ Ljubljancani à la inšpicijent Lotrič in ody. kandidat Vodušek z navadnimi „lerpobi“ razbijali in razgrajali. S tem je pravštvo za javnost dovolj jasno označeno . . .

Kdo drugim jamo kopije . . . Prvaška „mestna hranilnica“ v Ljubljani je v hudih zadregah. Več tisoč krov je izdala za bojkotno gibanje proti kranjski šparkasi. Ali zdaj so pričeli vložniki tudi iz mestne hranilnice denar jemati, ker jih je gonja pravakov prestrašila. Mestna hranilnica pa ne ve, kako bi postavila izdane tisočake v svoje račune. Tako so padli pravaki v jamo, katero so drugim kopali . . .

Država ljudsko-šolska postava. Dne 24. aprila je bilo 40 let, odkar se je uresničila na Avstrijskem država ljudsko-šolska postava. S tem je bila vstvarjena podlaga za novi razvoj veleposembnega našega šolstva. Cesarsko dovoljenje te postave je došlo še 14. maja 1869. Omenjena postava spada pač med najznamenitejše in najpomembnejše. Kajti razven zgrajenih nazadnjakov, ki bi bili najbolj srečni, ako bi obstojal ves svet iz samih alfabetov, mora vsakdo priznati, da je ljudska šola, dobra, svobodna ljudska šola, potrebna kot vsakdanji kruh. Res je, da omenjena postava ni uresničila vse nade, ki so se v njo stavile. Ali vendar je imela lepe plodove. Po 14 letnem obstoju se je postava poslabšalo z neko „novelo“, ki daje klerikalstvu še večji vpliv na šolo. Ali to se ne da zatajiti: ljudsko-šolska postava je zabranila popolno podjarmljenje šole od strani klerikalstva. Tako upamo, da bode ta postava tudi v naprej varuh naše šole, varuh nezne duše naše dece . . .

Iz Spodnje-Štajerskega.

Zmaga.

Volitve v ptujski okrajni zastop so končane in — veselje, ponos prešini vsacega prednjaka

tega od toliko bojev pretresenega okraja. Zmagalismo sijajno, zmagali na celi črti!

To ni malenkostna zmaga ene politične stranke nad drugo, to ni slučajna zmaga, ki bi se znala prihodnjič že v poraz spremeniti, — ne, to je zmaga dela nad prazno frazo. Volitve v okrajni zastop so doprinesle dokaz, da je pricelo ljudstvo v ptujskem okraju z lastnimi možganami misliti; — prinesle so dokaz, da se ozira kmet na storjeno delo in ne ua agitacijsko besedo. Resnica je zmagala nad hina vsko lažjo, ki se je skrivala v obleku „rodoljubja“ in „slovenstva“ . . . In ravno zato so te volitve v okrajni zastop tako mogočnega pomena, da so nasprotniki kar poparjeni in da se sramujejo sami sebe . . .

Kako je stala stvar? Več kot 20 let so imeli pravki okrajni zastop v svoji roki. Storili niso za kmetsko ljudstvo ničesar. Okrajni zastop jim je bil le molzna krava; načelnik Zelenik se je dal pri časi vina, katerega ljubi čez vse, za vse prepričati, in Brenčiči, slavni Brenčiči so si delali na račun okrajne doklade plačujočega ljudstva lepo premoženje; saj so dobivali vsako leto okroglo 16 tisočakov za svoj les . . . V to idilično življenje udarila je pred 4 leti volitev kakor strela iz neba: naprednjaki so zmagli, ljudstvo je bilo sito prvaškega gospodovanja in zanemarjenja. Zdaj je pričelo vse drugo življenje. Na čelu okrajnega zastopa je stal naš Ornig, gospodarski talent prve vrste. In tekom 4 let se je vse predprugačilo, ceste so se gradile, živinoreja se je dvignila; gospodarstvo se je zboljšalo, ljudstvu se je dalo zaslужka. In računi? Ornig je prevzel čez 22.000 K dolga in je sklenil račune s čistim preostankom čez 36.000 K. Takega dela izvršiti seveda ne morejo sebičniki in alkoholiki, za tako delo treba gospodarske delavce, kakor so Ornig in njegovi tovariši . . . Ali seveda, kritizirati je lažje kot delati. In tako so pričeli isti pravki, ki so svoj čas okraj zanemarili in zadolžili, lagati in obrekovati. Vpili so, da je napredni zastop okrajne doklade zvišal, brez da bi povedali, da je na ta način prvaški dolg in prvaške grehe poravnal. Vpili so, da gradi Ornig le ceste, po katerih se vožijo le meščani. Vpili so, da so Ornigovi biki in merjasci „za nič“. Z eno besedo: lagali so in lagali. Tako so se pripravljali na nove volitve. In bilo je pričakovati, da se bode dalo še toliko nezavrnih ljudi vjeti, ki bodejo za pravake volili. Saj je stal sredi te gonje dr. Jurtela. Volitve so prišle. Celo noč so delali pravki. Zbirali so svoje volilce pri Brenčiču in pri Mahoriču. Posojilniški pisar Babič in ednaki gospodeki so letali okoli kakor podprene muhe. Na volišču je bilo videti, da so vsi pravki zdrženi. Tu je stal Brenčič, ki svoje zadnje kazni zaradi javnega nasilja še ni presedel. Poleg njega smo opazili dr. Jurtelo, namestnika štajerskega glavarja, v pozici navadnega agitatorja. Za njim se je krohal debeluhasti minorit Vaypotič, zaljubljeni celibater, ki se razume tako izbornu na testamente. Delali so „mit Voll dampf“. Ali vkljub temu je bila izvoljena napredna volilna komisija z 10 glasovi večine. In zdaj so vrgli pravki puško v korozo ler izginili kakor kafra. Kakor mokre kokoši so jo popihali . . . Tako so bili zastopniki veleposestva, mest in trgov ter najvišje obdačenih ednoglasno izvoljeni. Le zastopniki kmetskih občin so ostali pravki, kakor je bilo to tudi dosedaj. In vkljub temu, da niso naprednjaki v tem volilnem razredu nobene agitacije razvijali, dobili so eno tretjino (46) od danih glasov; prihodnjič zmagali bodemo tudi v tem razredu!

Velikanska, krasna je ta zmaga! Delo, pridno delo, gospodarsko delo je zmagovalo!

In to delo se bode nadaljevalo. Prebivalstvo ptujskega okraja je rešilo svojo čast in čast okraja. Naprej potej poti!

Prvaško maščevanje. Dne 27. aprila zvečer vrnili so se nekateri naših vrlih naprednih volilcev proti domu. V Velovleku so jih napadli po pravikih nahujskani fantalini na prav živalski način. Cela tropa teh podivjanih smrkovcev se je navalila na naprednjake. Videlo se je, da hočejo ti pobijalci kri videti. Kakor tolovati so besneli. Ranili so enega konja naprednjakov težko in razbili en voz. Med druhaljo je bil opazovati zlasti sin občinskega predstojnika

Pihlerja, ki je menda celo tolovajsko bandil. Pač lepi župan, ki ima takšnega sina, je večer so podivjani suroveži nekemu naprednu volilcu vsa okna pobili. Orožniki že zasledili te zločince in upamo, da jih hodejo tudi v spravili, kamor edino taki divjaki spadajo. bolj bi pa v ječo tisti brezvestneži slišali, kateri hujšajo v nezaslišani gonji take mladence. Sova, slabo vzgojena mladina, to je plod prškega dela. „Pfui Teufel“ čez prvaške divjake.

Krščanska ljubezen. Naš urednik Linhart je zbolel. To je izvedlo neko črno farče in him je napisalo za „Slovenca“ notico, v kateri kaže svoje veselje nad Linhartovo boleznjijo. Romoliko, da farče ne prosi svetnike, da bi Linhart umrl . . . Oj ti krščanska „ljubezen“ klerikalci! Niti divjaki ne privočijo nasprotniku bolezni naši klerikalci pa. Ali, pobožno farče, tebi in tvorjem bratcem bodi povedano, da ima Bog našega urednika raje nego svetohilinske farizeje, onečaščajo njegovo ime. Linhartu se že zopet bolje godi in upamo, da bode zopet z stanomčimi vihtel bič po ljudskih zapeljivih!

Zloraba uradne tajnosti? Z ozirom na dišče v sv. Lenartu sl. g., kateremu nadel svetnik dr. Kronvogel, piše list „Straža“ m. dr. „Sentlenarsko sodišče, kojega predstojnik je bil dober z vsemi strankami, gre liberalni stran v sedanjem boju zelo prijateljsko na roke. V akti se smejo od liberalcev pregledati in propasti, da se kuje potem kapital proti kmetskim stranki in njenim pristašem“. Nadalje trdijo, da je vse predprugačilo, ceste so se gradile, živinoreja se je dvignila; gospodarstvo se je zboljšalo, ljudstvu se je dalo zaslужka. In računi? Ornig je prevzel čez 22.000 K dolga in je sklenil račune s čistim preostankom čez 36.000 K. Takega dela izvršiti seveda ne morejo sebičniki in alkoholiki, za tako delo treba gospodarske delavce, kakor so Ornig in njegovi tovariši . . . Ali seveda, kritizirati je lažje kot delati. In tako so pričeli isti pravki, ki so svoj čas okraj zanemarili in zadolžili, lagati in obrekovati. Vpili so, da je napredni zastop okrajne doklade zvišal, brez da bi povedali, da je na ta način prvaški dolg in prvaške grehe poravnal. Vpili so, da gradi Ornig le ceste, po katerih se vožijo le meščani. Vpili so, da so Ornigovi biki in merjasci „za nič“. Z eno besedo: lagali so in lagali. Tako so se pripravljali na nove volitve. In bilo je pričakovati, da se bode dalo še toliko nezavrnih ljudi vjeti, ki bodejo za pravake volili. Saj je stal sredi te gonje dr. Jurtela. Volitve so prišle. Celo noč so delali pravki. Zbirali so svoje volilce pri Brenčiču in pri Mahoriču. Posojilniški pisar Babič in ednaki gospodeki so letali okoli kakor podprene muhe. Na volišču je bilo videti, da so vsi pravki zdrženi. Tu je stal Brenčič, ki svoje zadnje kazni zaradi javnega nasilja še ni presedel. Poleg njega smo opazili dr. Jurtelo, namestnika štajerskega glavarja, v pozici navadnega agitatorja. Za njim se je krohal debeluhasti minorit Vaypotič, zaljubljeni celibater, ki se razume tako izbornu na testamente. Delali so „mit Voll dampf“. Ali vkljub temu je bila izvoljena napredna volilna komisija z 10 glasovi večine. In zdaj so vrgli pravki puško v korozo ler izginili kakor kafra. Kakor mokre kokoši so jo popihali . . . Tako so bili zastopniki veleposestva, mest in trgov ter najvišje obdačenih ednoglasno izvoljeni. Le zastopniki kmetskih občin so ostali pravki, kakor je bilo to tudi dosedaj. In vkljub temu, da niso naprednjaki v tem volilnem razredu nobene agitacije razvijali, dobili so eno tretjino (46) od danih glasov; prihodnjič zmagali bodemo tudi v tem razredu!

Duhovniška moška beseda. Sprejeli smo sledenči popravek: „Uredništvo „Stajerca“ v Pujiču V zmislu § 19. tisk. zak. zahteva podpisani, sprejmete sledenči popravek z ozirom na Vipavsko poročilo „Duhovniška moška beseda“ v Šentlenarsko sodišče, ki je bil dober z vsemi strankami, gre liberalni stran v sedanjem boju zelo prijateljsko na roke. V akti se smejo od liberalcev pregledati in propasti, da se kuje potem kapital proti kmetskim stranki in njenim pristašem“. Nadalje trdijo, da je vso gotovostjo, da je dr. Jurek pregledal vse akte o zadevi Roškaru, preden je pričelo o stvari pisati. Vprašamo dr. Kronvogla, ali je to res? In vprašamo oblast, ali ne leži v takem postopanju nekako zlorabljen uradne moči odnosno izdajstvo uradne tajnosti? Ali je sv. Lenarsko sodišče agitacijski lokal na pravke? Vun z odgovorom, kajti resnica meni na dan!

Duhovniška moška beseda. Sprejeli smo sledenči popravek: „Uredništvo „Stajerca“ v Pujiču V zmislu § 19. tisk. zak. zahteva podpisani, sprejmete sledenči popravek z ozirom na Vipavsko poročilo „Duhovniška moška beseda“ v Šentlenarsko sodišče, ki je bil dober z vsemi strankami, gre liberalni stran v sedanjem boju zelo prijateljsko na roke. V akti se smejo od liberalcev pregledati in propasti, da se kuje potem kapital proti kmetskim stranki in njenim pristašem“. Nadalje trdijo, da je vso getovostjo, da je dr. Jurek pregledal vse akte o zadevi Roškaru, preden je pričelo o stvari pisati. Vprašamo dr. Kronvogla, ali je to res? In vprašamo oblast, ali ne leži v takem postopanju nekako zlorabljen uradne moči odnosno izdajstvo uradne tajnosti? Ali je sv. Lenarsko sodišče agitacijski lokal na pravke? Vun z odgovorom, kajti resnica meni na dan!

Srbški bratci. Naši pravki skušajo velut tajiti, da so pravcati srbski bratci, aka nismo jim to že opetovano dokazali. Danes imamo zopet poročati o nezaslišanem slučaju, ki se je zgodil te dni v tamoznji krčmji Piskan, znan kot zagrizeni narodnjak, napravljen na svoji krčni novi naslov in sicer v slovenski ter v srbskem (!) jeziku. To je pač že preveč. Mi dobro vemo, da so pravki v svojem srskozinsko veleizdajalcu. Ali to je nesramno, da kažejo to svoje veleizdajalsko mnenje na volišču, res je, da se izprosimo, da bi se pričeli štajerski špirili veleizdajalci in izizvali srbsko ljudstvo. Ako oblast tega ne vidi, pa magalo si bode ljudstvo samo. Fej veleizdajalcem!

Prvaki v Šoštanju so zdaj že obžalovali vredni. Glavni voditelji Šoštanjskih pravkov so že popihali in so pričeli kronami svetega „rodoljubov“ v Ameriki novo življenje. Eden za drugim izginavajo ti Šoštanjski pravki; kakor podgane zapuščajo potapljajočo se barko. Brez dr. Majerjev pisar Planinšek n. p. bode preneseni vodstvo hotela „weisser Ochs“ v Celju. Dobrek! Sic transit gloria mundi.

Posojilnica v Brežicah dela tamoznji pravakom menda precej hude preglavice. Je pa

Naznanite vsako volilno sleparijo!

vo
Isti
emu
njeno
ječo
še
ateri
Su
rva
ake!
hart
utro
kaže
tveno
hart
cev!
zni
i in
na
ki
opet
rimi
so
luje
dr.
rad
tuki
Vsi
epi
tski
trdi
tela
se
ron
ne
enje
ti?
za
ora
smo
uji
da
če
ter
res,
bo
sem
em
teh
da
nič
aku
ak
anc
rila
gor
dar
iju
mo
da
grši
vso
Ino
rno
mo
je
Pla
je
em
re
re
da
ko
po
av
po
al
nja
so
jih
en
tor
vsi
zel
ber
pr
pa

to, kaj! Pred par meseci so se prvaki z najnimi lažmi in obrekovanji navalili na mestno gospodarsko in hoteli povzročiti nanjo, da bi s tem naprednemu zavodu škodili. Posrečilo se jima seveda ni. Kajti oblast je bila prisiljena, da pregleda knjige in dalo pribije, da je mestna šparkasa popoloma v redu, da vlada v nje naravnost vzorni in da so tedaj vloge popolnoma varne... Ne drugače pa stoji stvar s prvaško posojilnico Brežic. Iz popolnoma zanesljivega vira smo namreč ravnokar sledete izvedli: Prvaška posojilnica v Brežicah je v zvela na rojo hišo (št. 97. kat. obč. Brežice) na odlogi dolžnega lista z dne 3. maja 1909 posojilo v znesku šestdeset šest (60.000) kron in to pri mestni trinajstici v Ljubljani. Iz tega dejstva v prvi vrsti razvidi, da so blagajne te prvaške „vzor“-posojilnice prazne. Hudički zavodi te posojilnice menda nočejo več dati pomožnih vlog in jemljejo menda že svoje dežete nazaj. 60 tisoč kron si je moralna prvaška posojilnica izposoditi. To posojilo je prineslo najmanj 600 kron troškov... Ljubljano je torej gospodarstvo v prvaških denarnih sredih. Mi ne bodo danes preiskavali vprašanje, je li so vloge v takem zavodu varne ali ne. Na vsak način pa bodoemo to prvaško posojilnico v interesu prebivalstva še nadalje opaziti in javnosti o njenem gospodarstvu v takem kaj zanimivega poročali.

Prvaška surovost. Iz narodnega sovraštva padel je v Mariboru neki prvaško zagriženi učitelj Šolarja M. in ga težko ranil. Torej niti nobina deca tem divjakom ni sveta. Slovenski hudočniki in učitelji, to so plodovi vaše gonje na vase, „vzgoje“! Na vas pade tudi vsa ta kuluma sramota!

Ljetni živinski sejmi na Štajerskem.

Sam brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani zvezdicem (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 10. maja v Ernovžu**, okr. Lipnica; Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Broži**, na Bregu pri Ptaju**. Dne 11. maja v Ormožu (svinjski sejem); v Ljutomeru**; v Rožu (sejem z veliko živino). Dne 12. maja v Šredicu**, okr. Ormož; na Ptaju (sejem s Šredicami), okr. Kozje, v Mariboru**; pri sv. Janžu**, na Arvežu; v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; na Ptaju (sejem s konji, govedom in ščetinariji); v Slovenjem Gradcu**. Dne 13. maja v Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu (zem z rogato živino). Dne 14. maja v Gradcu (zem z mlačo živino). Dne 15. maja v Bregu (svinjski sejem); v Arvežu (sejem z drobom). Dne 17. maja v Vojniku**, okr. Celje; v St. Ilij**, okr. Maribor; v Pilštajnu**, okr. Kozje; na Bizielskem**, okr. Brežice; v Studenčah*, okr. Slovenska Bistrica; v Rogatcu**; v Arvežu**. Dne 18. maja v Ormožu (svinjski sejem). Dne 19. maja pri Sv. Lenartu v Slovenskih Konjcih**; pri Sv. Lovrencu v Slovenskih Konjcih**; v Ptaju (sejem s ščetinariji); v Imenem (sejem z ščetinariji), okr. Kozje; na Bregu pri Ptaju (svinjski sejem); v Gradcu (zem z rogato živino). Dne 21. maja v Gradcu (sejem z klavno živino). Dne 22. maja na Ptuski (Črni) gori**, okr. Ptuj; v Loki**, okr. Laško; v Olimiji**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejem); v Veliki**; okr. Šoštanji; pri Sv. Lovrencu nad Mariborom**; v Poljčanah**, okr. Slovenska Bistrica; v Rajhenburgu**, okr. Sevnica.

Sejem na Ptaju. Živinski in svinjski sejem, ki se je vršil v Ptaju 5. maja, je bil prav lep. Priguralo se je 98 konjev, 920 komadov govede in 810 prasičev. Cene so bile malo višje in je bila trgovina zelo dobra. Pribodnji mesečni živinski in svinjski sejem se vrši 19. maja.

Železniška nesreča. V Laškem je zavozil tovorni vlak v t. z. „bok“. Mašina in tender sta padla čez breg. Mašinist je lahko, kurjač pa težko ranjen.

Fabrika smodnika zletela je v Deutsches Feuerstein v zrak. Z delavca sta bila ubita, eden pa težko ranjen.

Poretno sodišče v Celju pečalo se je to pot najpreve z veliko sleparijo. Tožen je bil V. Welle, ki je povzročil najpreve na Nemškem velike sleparje z lesno trgovino; potem je prišel v Avstrijo in je zlasti v slov. graškem okraju mnogo

posestnikov gozdov za večje svote osleparil. Sleparski je bil obsojen na 5 let težke in pojavljene ječe.

Umor. V bližini Ehrenhausenu ustrelil je nek prvaški krošnar posestnikovega sina Jos. Golz. Sprala sta se, ker Golz od krošnjarja ni hotel ničesar kupiti. Fant je bil edina pomoč svojih staršev in je kmalu umrl. Storilca so zasledovali; streljal je tudi na može, ali vjeli so ga vkljub temu.

Pri naboru v Celju so fantje iz sv. Jurja grozno razgrajali in izvili. Očividno so bili nahajščani. Policia je morala podivljano mladino z golo sabljo razgnati. Za posledice svoje surasti naj se fantje pri svojih hujškačih zahvalijo.

Lep prijatelj! Natakar Anton Saveršnik iz Maribora je popaval s kontoristom G. Hahn.

Ko je Hahn v pisanosti zaspal, potegnil mu je

natakar 110 K iz žepa in jo je popihal. Čednega prijateljčka so že zaprli.

Samomor. Zaradi neke izgubljene pravde se je v hardoškem gozdu pri Ormožu posestnik Franc Ivanuša obesil.

Ustrelil se je v Mariboru adjunkt Longira. Mož je težko ranjen. Vzrok: dražinske razmere.

Iz Koroškega.

Značajni gospodje. Iz Lačaha se poroča: Tukaj se je v najnovejšem času uresničilo prvaško „izobraževalno“ društvo. To društvo vprizarja seveda razne „teatre“. Glavni namen pa mu je, da potisne naše kmete pod klerikalni sovražni jarem. Načelnik temu društvu je Jaka Simčič. Nadaljni člani so itak znani zagriženi črni agitator in mežnar Joh. Ferlič, nadalje fajmoštova brata Tonče in Jakec Knaflč, od katerih je zadnji tudi blagajnik. Čudno je le, da se ti „teatri“ večinoma v salonu gostilničarja Joh. Gailerja vršijo, katerega se je doslej za naprednjaka smatralo. Napredno prebivalstvo je zato hudo razburjeno, zlasti ker se je delal Gailer vedno za nasprotnika klerikalcev in je tudi občinski svetovalec. Njegov sinko pomaga pridno pri „teatru“ in se ga baje imenuje „gospoda direktor“. Kakor že rečeno, imajo te „teaterske“ predstave glavni namen, širiti narodnostno gonjo in hujškarijo. Zato se vršijo pred in po „teatru“ tudi shodi, na katerih nastopajo tudi iz Kranjskega privandranzi duhovniški hujškači. 17. p. m. je bilo kar 5 takih tičov navzočih. Zelo grdo je tudi, da pomagajo pri temu „teatru“ po noči šolski otroci. Baje se vršijo tudi po „teatru“ plesi, to pa brez licence. Otroci spadajo pač po noči v postelj in ne v pijano družbo. Ako se razmere ne zboljšajo, zaropotali bodoemo enkrat odločneje. Temu škandalu mora biti konec!

Župnik Auernig v Metnici na znanje! Piše se nam: Ni za verjeti, kako se je trudil naš župnik Auernig pri zadnjih deželnozborskih volitvah. Nobena pot mu ni bila predolga, da bi kmete za svoje nazadnjaške kandidate pridobil. Obljubil je kmetom vse, kar so le hoteli, zlasti subvencijsko mrvo. Ali kako stoji danes stvar? Obljube so pač pozabljene. Zdaj, ko je volitev končana, se Auernig ne briga več za kmeta, zdaj naj kmetu živina pocrka, to je tej gospodi vse eno. Sicer pa naj bi se Auernig obrnil tudi malo v Oberhof in pogledal tam delovanje njegevega somišljenika šoštanja Kischheima. Ta je izginal vbogo žensko, ki je bila že mnogo let v farovžu, proč. Ali je to krščansko? In ali ima šoštar sam to pravico? Mi si izprosimo tako postopanje. Kmeste se ne pustimo komandirati od ljudi, ki so od nas odvisni. Razumete, gospod Auernig e compagnia bella?

III. koroško deželno streljanje se vrši letos v Borovljah in sicer od 6. do 13. junija.

Umrl je hlapec Grossle, katerega je te dni v prepiru posestnikov sin Adlasnig z nožem ranil. Duhovniki, vzgajajte mladino, da ne posurovi, mesto da se pečate s politiko!

Na smrt pretepli so neki hlapci kmetskega sina Postračnika v Hosticu. Hlapce se sodnisko zasleduje.

Zgorelo je posestniku F. Koletnigu v prevaljski okolici vse. Le živino so rešili. Požarna brama je hitro prišla in omejila ogenj.

Gozdni požari. V gozdu posestnika Gonzi pri Rudnu je divjal grozni požar. Zgorelo je čez 6 oralov mladega gozda. Škode je za 1200 K.

Tudi v Schütterjevem gozdu pri sv. Jurju je postal gozdni požar, katerega so težko pogasili.

Zalostna smrt. V sobi poštnega ekspeditorja Bl. Konrada v Etterndorfu je razpočila svetilka. Konrad se je v spanju zadušil. Naše sožalje sorodnikom!

Pazite na deco! 9-letni Valentin Scherau v Kolbučen je našel dinamitno patrono in se z njo igral. Patrona se je razpočila in odtrgalata otroku 3 prstov.

Elektrika ubila je v Celovcu mizarja A. Sackmanna. Mizar je vrgel na drat navezani kamen na žico in napravil s tem zvezo z električno, ki ga je ubila. Šlo se je za nekdo neumno stavo.

Po svetu.

Boj z anarhisti. Dne 1. maja so se vršili v Bremens-Airesu hudi spopadi med anarhisti in policijo. Ker so pričeli anarhisti iz revolverjev streljati, storili so to tudi policiji, 12 anarhistov je bilo ubitih in okroglo 100 ranjenih.

Velika tatvina. V Hamburgu so ukradli neznani tatovi iz prodajalne nekega juvelirja brillante v vrednosti 160.000 markov.

„Črna roka“, tako se imenuje v Ameriki zveza zložincev, ki razburjajo s krvavimi svojimi čini vso javnost. Te dni je hotela „črna roka“ od nekega hotela 1000 dolarjev izprešati. Ker se ji ni ugodilo, začali so zločinci ponoci hišo. V hiši je spalo čez 150 oseb. Grozni prizori so se vršili. Matere so metale svoje otroke skozi okna. Požarniki so vendar večino oseb rešili,

Nezgoda z avtomobilom. V Münchenu padel je neki avtomobil v polni vožnji v jarek. Šofer je bil takoj mrtev, od ostalih 5 oseb pa so vse težko ranjene.

Zelezniška nesreča. Več vozov tovornega vlaka pri zgradbi Panama-kanala v Panami je padlo čez hrib. 11 oseb je bilo ubitih, 9 pa težko ranjenih.

Zahvala.

Srčno zahvalo izrekamo izvoljeni člani okrajnega zastopa vsem naprednim volilcem iz skupine veleposestva, najvišje obdačenih industrije in trgovine ter mest in trgov za izkazano zaupanje. Obenem zagotovimo, da bodoemo to zaupanje na vsak način vrnili v korist volilcev in celega okraja s pridnim gospodarskim delom.

V Ptaju, maja 1909.

Veleposestniki:

Martin Čeh, veleposestnik pri s. Marku.
Franc Čeh, veleposestnik v Levancihi.
Rihard Klamer, grajsčak v Ebensfeldi.
Anton Merkuš, veleposestnik v Gornji-Pristavi.
Jožef Ornig, veleposestnik v Ptaju.
Kvido pl. Pongratz, grajsčak v Dornovi.
Max Straschill, veleposestnik na Bregi pri Ptaju.
Jakob Šampa, veleposestnik v Levancihi.
Franc Schusteritsch, veleposestnik pri Sv. Vidu in Max Ulm, grajsčak v Zaverču.

Najvišje obdačeni industriji in trgovine:

Maks pl. Kubeck, grajsčak v Sternthalu.
Jos. Fürst, veleposestnik v Ptaju.
Konrad Fürst, veleposestnik v Ptaju.
Dr. S. pl. Fichtenua, odvetnik v Ptaju.
Simon Hutter, industrijec v Ptaju.
Oto Schwarschnigg, veleposestnik v Monsbergu.
Joh. Kasper, hranilnični direktor v Ptaju.
Karl Sima, posestnik na Bregu.
Andrej Windisch, veleposestnik na Bregu.

Zastopniki mest in trgov:

Oskar Artzt, upravnik Oberpettau.
Jos. Savec, veleposestnik v Karčovinu.
Leop. Slavitsch, trgovec v Ptaju.
Joh. Steudte, veleposestnik v Ptaju.
Jos. Vrabi, veleposestnik v sp. Velovleku.
Karl Wessely, c. k. glavni davčni upravitelj v Ptaju.
Joh. Wissenjak, posestnik v Slomih.
Ignac Rossmann, posestnik v Ptaju.
Anton Weber, c. k. nadinžener v Ptaju.
Jak. Horvat, posestnik na Ptujskigori.

Loterijske številke.

Gradec, dne 1. maja: 49, 78, 22, 66, 75.
Trst, dne 24. aprila: 8, 26, 50, 39, 35.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Povodom birmi razpoložila svetoznana tvrdka ur Maks, Bähnel na Dunaju, IV., Margarethenstrasse 8. 27/27 nov cenik birmkih ur, „zlatnine in srebrnine po najnajih fabriških cenah. Dober glas in sedemdesetletni obstanek tvrdke jamčijo za izvrsno, realno postrebo. Naši cenjeni čitatelji dobijo na naročilo taki cenik z nad 5000 podobama zastojen in franko.“

Zanimive je v današnji številki se nahajajoče naznani sreči od Samuel Hechscher, Hamburg. Ta firma se je s poštenim in hitrim izplačilom tukaj in v okolici dobrijenih svet tako dobro imenjala, da opozarjam vsakogar na naš današnji inzerat.

Kmet za kmeta! Vsi na delo!

Stev. II 14564
2184.**Štajersko repno seme**

Višjega slabnega zdravnika in

fizika dr. Schmidha znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhotu, tečenje iz ušes, sumenje po nesnesi in magluhost tudi tako da ji že zastaran. Stekljenica stane 2 gld z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni 208 Apotheke „Zur Sonne“ Jakominiplatz 24, Graec.

Proda se

tako iz proste roke lepo malo posestvo, obstojec iz dveh stanovanjskih hiš (ena se 10 let davka prosta) in en oral ali joh zemlje, v Spodnjem Rothweinu pri Mariboru št. 57. Več se izve pri posestniku A. N. 237

Pozor!

Želim kupiti na deželi posestvo z gostilno, cena do 10.000 K. Kdor mi ugodno priliko za kupiti naznani, dobi lepo darilo. Kdor ima za prodati naj naznani naslov „Štajercu“.

Učenec

se sprejme pri gosp. Westermayer, kovački mojster v Celju. 248

Zasv.birmo

Vam priporočamo lepe novosti blaga. — Potrudite se v našo trgovino, našli boste lepe, frišne reči za male in velike.

Za obliko, posebno za belo, imamo veliko za izbrati; tako tudi za fante. — Nadalje lepe kranceljne, svilne panteljne in špice.

Stem se Vam priporočamo

L. F. Slawitsch & Heller

trgovci v Ptiju (na Ferschovem) 293

Vinzenz LEPOSCHA, Ptuj

trgovina z železnim in kovanim blagom priporoča svojo bogato zalogu: traverz, cementa, strešne pape, dratnega omrežja za ograje, drata, dratnih štiftov, lopat, krampon, enokolnic (Schiebtruhnen), trsnih škarj, brizgalnic proti peronosperi, mašin za mlatiti, gepelinov, „häckslerjev“, štabnega žezla ter vsakovrstnega orožja, kuhinjskega orodja in pastij proti živalim po orig. fabričnih cenah. 286

V spomladji in poleti

je najlepša in najboljša prilika, da se nakupi realitete ali da se jih proda. Vidi se zmožnost zemljišč in travnikov in kupi se lahko posestvo v polnem obratu. — Kdor želi torej kupiti ali prodati posestvo, naj si bode potem kmetijsko ali gostilna itd., ta naj se obrne na koncesionirani realitetni prometni birô K. MAGNET v Velikovcu na Koroškem. 289

Lepo posestvo

pri Sv. Urbanu blizu Ptuja 10 min. od cerkve oddaljeno, na prijaznem kraju z lepim razgledom je na prodaj. Nahaja se tudi pri hiši lep stavbeni prostor. Posebno priporočljivo gosp. penzionistom. Naslov pove uredništvo „Štajercu“.

Razglas.

Za polletni tečaj deželne podkvarske šole v Gradcu, ki prične s 1. julijom 1909, razdelilo se bode med vredne in potrebne podkvarske kovače 10 deželnih štipendij à 100 K s prostim stanovanjem po razmerju prostora v zavodu, nadalje od raznih okrajnih zastopov davorane štipendije istotako v znesku 100 kron.

Pogoj zato so:

Starost najmanje 18 let, zdravje in krepki telesni razvitek, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in vsaj 2 letna poraba kot podkvarski kovač.

Poleg tega se mora vsak prosilec potom reverza zavezati, da bode po dokončanju učnega tečaja podkvarsko obrt vsaj skozi 3 leta na Štajerskem, odnosno v dottičnem okraju, od katerega je dobil štipendij, izvrševal kot mojster ali pomočnik.

Prošnje se ima naslovit na deželni odbor; prilожiti se jim mora omenjeni reverz, krstni in domovinski list, učno spričevalo (Lehrbrief), šolska in zdravstvena spričevala, delavsko knjižico, premoženska in hravnostna spričevala; prošnje se ima vposlati najkasnejše do 31. maja 1909 in sicer direkciji deželne podkvarske šole v Gradcu (Direktion der Landes-Huťbeschlagschule in Graz).

Taki podkvarski kovači, ki ne želijo štipendij, ki bi se pa vendar radi tečaja udeležili, naznani se imajo najkasnejše v prvih 3 dneh tečaja pri vodstvu zavoda; dokazati imajo starost najmanje 18 let, 2 letno porabo kot kovački pomočnik, dobro ljudsko-šolsko izobrazbo in predložiti učno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, 21. aprila 1909.

Od štaj. deželnega odbora.**Birmska darila!**

Prva in največja zaloge ur
Maks Böhnel, Dunaj
IV. Margaretenstrasse 27/27.

Roskopf ure iz nikela K 3—. Srebrna K 7—. Omega K 18—. Zlate ure K 18—. Zlate verižice K 20—. Zlati prstani K 5—. Ura na nihalo K 7—. Budilnica K 2—.
Zahtevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsemu na zahtevanje vpošlje zastonj in franko. 271

Za letošno birmo

priporoča svojo bogato zalogu: slamnikov, srajc za fante in kravat; nadalje dekliške nogavice, bele rokavice, vence za glave, svilnate trake, lakaste, rumene in črne čevlje vsake velikosti po najnižjih cenah. Prodajanje je ročno in solidno, pošlje se tudi po poštnem povzetju.

— FRANZ HOINIG —
v Ptiju (nasproti gledališča). 292

Ceno perje za postelj in daune.

Ena kila sivo, slisano K 2—, pol-belo K 280, belo K 4—, prima mehko kot daune K 6—, visoko-prima slis., najboljša vrsta K 8—, daune K 6—, bele K 10—, prsti flau K 12—, od 5 kil naprej franko. 184

Gotove postelje

inlet (nanking) ena tuhna, velikost 180×116 cm z dvema blazinama pod glavo, te 80×58 cm, dovolj polni, z novim sivim, čiščenim in trajnim perjem K 16—, poldaune K 20—, daune K 24—; tuhna sama K 12—, 14—, 16—, blazina pod glavo K 3—, 5—, 50—, 4—, pošlje po povzetju, zavoj zastonj, od K 10— naprej franko Max Berger, Deschenitz št. 1013, Böhmerwald.

Cenik o matracah, odejah, prevlčkah in vsemu drugemu blagu za postelje zastonj in franko. Kar ne dopade, se zameni ali denar nazaj.

Ugodni uspehi 1907 in 1908.

Srebrna državna medalja Korneuburg 1908.

Postavno varstvo! **TENAX** Postavno varstvo!

Ceneje in primernejše kot bakreno apno.

Se ne odpere od dežja.

Varstveno sredstvo proti škodljivcem rastlin.

Se rabi proti:

Peronospora viticola, napačna močnata rora**Schorf na Jabolčnih in hruškah**, (Fusarium, cladum)**Bolezen kumar**, (Plasmopara cubensis)**Bolezen breskev**, (Krausekrankheit) (Taphrina deformans)**Bolezen borovja**, (Schüttelkrankheit) (Lophodermium Pinastri)**Bolezen krompirja**, (Phytophthora infestans)

i. t. d., i. t. d.

Se dobi v edino opravičeni **TENAX** fabriki

Avstro-Ogrska:

Dr. G. HEINER & Co.

preje dr. J. Schorm

Dunaj, VI/2, Mollardgasse št. 69.

TELEFON 4077.

Prospekti in pojasnila zastonj ter franko.

Hiša

na samem stoječa, enonadstropna, skoraj nova in zelo dobro zidana, ob zelo prometni cesti **v Brežičah na Savi** z 10 sobami, 4 kuhinjami, 2 kletima, velikim dvorom, 2 shrambama za drva, studencem, lepim vrtom za zelenjavo ki lahko tudi služi kot stavišče. Hiša je za vsako obrt sposobna ali za prodajalnico, tudi za penzioniste, samo petnajst minut do železniške postaje. Proda se radi selitve pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Več se izve pri g. Neuhold, hotelirju v Slovenski Bistrici.

274

8 dni na poskus.

Najnovejša ura na nihalo z godbo in bilom, budilnica in godba

v krasnem okvirju iz pristnega orebovega lesa, 75 cm visoka, bije celo in polovitno ure, budi in svira najlepše komade v kateri koli ur in se zavežem uro tekom 8 dnesh, ako ni poškodovana, franko nazaj vzel in vpošljem tudi celi zmesek nazaj.

Komad po K 14. Brez godbe K 10.

3 letna pismena garancija, posilja se po poštnem povzetju.

Prva in največja zaloge ur
Max Böhnel, Dunaj

IV. Margaretenstrasse 27/27.

Roskopf ure iz nikela K 3—. Srebrna K 7—. Omega K 18—. Zlate ure K 18—. Zlate verižice K 20—. Zlati prstani K 5—. Ura na nihalo K 7—. Budilnica K 2—.
Zahtevajte moj veliki cenik z nad 5000 podobami, ki se vsemu na zahtevanje vpošlje zastonj in franko. 271

Pozor! Čitali! Pozor!
Slavonska biljevina

Ta je napravljena in najboljših gorskih zelišč — ter se je vrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastrelu kašju — bolni v prsih, — prehljenju v grlu, hrapnosti, težkem dlanju, astmi — pljuvem kataru, subem

kašju, tuberkulozi itd.

Delovanje izborne, vspreh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin., po povzetju ali se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošlja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 200 (Slavonija)

Katera žena ali dekle? 170

si hoče lepo blago za obleko in
nove sorte terpeči svilni robec ku-
piti, naj gre v novo veliko trgovino

Johann Koss,
Celje.

Znana trgovina, kjer se dobro

kupi vsakovrstno perilo, krojno blago, obleka,
trgovina **Adolf-a Wesslak v Mariboru,**
dravska ulica (Draugasse). 277

Puške!

Lancaster od K 26—, flobert-puške od K 850,
pištole od K 2, samokresi od 5—. Popravljanje
po ceni.

Cenik s slikami franko.

F. Dušek, Opočno
št. 104 a. d. Staatsbahn, Böhmen.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.

uadomestilo za

anker-pain-expeller

je znamo kot odpeljaljalo, izvrata in bolcelna odstranljajočo
sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h.
140 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega
medicinala naj se paži na originalne steklenice v škatljah z
veličino varstveno znakom „Anker“, potem se dobri prisno
to sredstvo.

Dr. Richter-Jova apoteka „Zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razpoljuja se vsak dan. 690

Franz DUŠEK, tovarna koles, Opočno Nr. 103
a. d. Staatsbahn, Böhmen. 45

Pooblaščen in zaprisežen civilni geometr

Richard Stiger

v MARIBORU, Tegetthoffova cesta 44

se priporoča za vsa dela, ki spadajo
v stroko merjenja zemljišč kakor so:
delitve zemljišč, omejitve, do-
ločitve mej, združitev zemljišč,
zravnjanje zemljišč, meritev zemljišč
za železnice, ceste, mostove.
Zmeri tudi manjša posestva, kakor
cele občine, lovška okolišča,
dela načrte stavb in drugih pred-
metov.

45

in vse druge knetijske mašine izdelujejo in oddajajo v znano
prvo razredni konstrukciji specjalne fabrike.

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER

Dunaj III/2, Löwengasse 37.

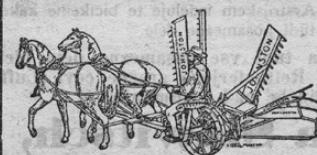
Natančni ceniki zastonj in franko.

35 Išče se solidne zastopnike in naprej-prodajalce.

180

Original „Johnston“ amerikanske

mašine za žetev

mašine za travo,
žitje in vezanje,
za obravnanje
mrve, grablje za
mrvo, mašine za
pripravo krme,
gepeljni, vinske
preše, sadae pre-
še, grozdni mlini,
grozdni rebleri,

in vse druge knetijske mašine izdelujejo in oddajajo v znano
prvo razredni konstrukciji specjalne fabrike.

Franz MELICHAR, Rudolf BÄCHER

Dunaj III/2, Löwengasse 37.

Natančni ceniki zastonj in franko.

35 Išče se solidne zastopnike in naprej-prodajalce.

180

Samec

280

sem star 32 let, imam dedčino in denar v hraničnici, iščem eno starejšo gospodično, ne pod 25 let, zmožno nemškega jezika, vdova ni izključena. Ženitne ponudbe pod N. N. na „Štajerca“.

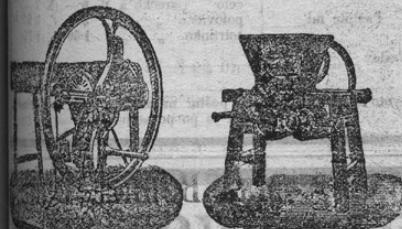
na kolodvorskem prostoru
na voglu (Stadt Wien)

170

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplješje.

fabrika kmetskih in vinogradniških
mašin

Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

trgovca najnovješe vitale mlatilne stroje, stroje
za rezanje krmne, šrot-mline, za rezanje repe, re-
je za koruzo, sesalnice za gnojivo, trijerje,
reje za mah, grablje za mrvo, ročne česalnice (Landschlepp- und Pferdeheurechen) za mrvo obračati,
kajz za košnjo trav in žitja, najnovješe gleisdorfske
vine mline in kamenitih valčkih zacinane, hidravlične
prese, prese za sadje in vino. (Orig. Oberdruck
Differential Hebelpresswerke) patent „Duhscher“, dajo
več tekočine, se dobitjo le pri meni. Angleške nože
gustahl, rezervne dele, prodaja mašin na čas in
garancijo. — Cenik zastonj in franko

Občinska hranilnica (sparkasa)
v Ormužu

Osnovana 1. 1879

Poštno hranilniški
kontor št. 832036

prevzame

vsak dan vloge, kapitalizira nedvignene obresti
polletno in plačuje rentni davek iz lastnega.
Dovoljuje posojila na zemljišča, poslopja, menice
(Wechsel) in vrednostne papirje pod najugodnej-
šimi pogoji in zmerni obrestni meri ter daje
vsakega dopolnjenje radovoljno in brezplačno po-
jasnila v vseh sparkase se tikočih zadevah.

Ravnateljstvo.

778

Vozički za otroke
za kron 12.—
" " 14.—
" " 16.—
" " 18.—
" " 20.—
in še finejše vsake vrste v novi veliki
trgovini

Johann Koss, Celje
na kolodvorskem prostoru.

168

najuspešnejše sredstvo za čiščenje krv

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL
legitimirani izdelovalec od njegovega strica pok. prof. Pagliano iz-
najdenega in po njegovem originalnem receptu vestno narejenega
preparata. Postavno priznan glasom odločbe najvišje sodnega
dvora (Benetke 1903) in od sanitetne nadoblasti.

V steklenicah, škatljico (prašek)

in komprimirani tabletah (pilne).

Zahvaljujte edino fabrično znakmo edino pristnega sirupa

prof. ERNESTO PAGLIANO, NEAPEL

Calata S. Marco 4.

Se dobi v

Real-Apotheke Socrate Bracchetti-Ala (Južni Tirol).

Ženitna ponudba.

Sem fantič 27 let star, iščem dekle v starosti
od 20 do 25 let, mora biti dobro izobražena v
nemških opravkih, nemškega jezika zmožna.
Ponudbe pod P. P. na „Štajerca“. 281

PAGLIANO-SIRUP.

Vpis v oficijelne Italijanske in avstrijske farmaceute. Premiiran
na farmaceutski razstavi 1894, na hig. razstavi 1900 in na med-
narodni razstavi v Milanu 1906 z zlato medaljo

Styria-biciklne

Novi modeli 1909.

Cena za gotov denar:

"Styria"- biciklne K 140 K 160 (fino cestno kolo).

K 180—200 (najfinjejsa cestna kolesa).

K 240 (isto).

(Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager.

Že rabljene, toda še prav dobre bicikelne po 80, 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava na obroke samo zanesljivim kupcem in proti dyanastmesečnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsekumur, ki misli bicikel kupiti, se pošle cenik. Styriabikelin se dandanašnji najmenitejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmantel).

Brata Slawitsch,

generalna zastopnika za okraje 225

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošljo na naš naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in ne proda privatnim osebam.

*Potnihi v Ameriko
Kateri kletijo dobro, po ceni in
varesnju potoveljajo se obrejjo
Simon na Minetka
v Ljubljani Kolodverske ulice 26.
Kolovrata Pojasnila dojo se brezplačno.*

Kolesarji!

Najlepši in najboljši
kolesi

po najnižjih cenah pod
dolgoletno garancijo, prost
vozine do meje in colin
ne prosto, najboljša pneu
matik ter vse dele oddaja
po celiem

Avtro-Ogrskem
najbolj znana in priljubljena

Multiplex kolesna industrija

Berlin SW. 45, Gitschnerstrasse 15. 249

Karl Kasper

trgovina zmešanim blagom in zalogi smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogu špecerijskega blaga, nadalje smodnika za lov in razstrelke, cindzore ter predmete municije za lov kakor patron, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogu v umetnem gnuju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit, kalijeva sol itd., nadalje krmilna slama prešana, raffiabast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah. 92

Hans Wouk

veletrgovina z mešanim blagom,
vinom in žganjem

v Poličanh

priporoča p. t. občinstvu svojo bogato zalogu izbornega špecerijskega blaga, kakor fine parne moke, vinberle, cibere, kave, masti, jedilno olje, petrolej itd. kakor tudi zalogu manufakturnega blaga, štofi, druki, platno itd.

Nakupuje

žitje, jajca, maslo in poljske pridelke.

Nakup in prodaja

dobra pristna naturna vina en gros in dobro
pravo žganje en gros in en detail.

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, mi je posrečilo iznajti najbolje sredstvo za rast las in proti njih izpadanju — KAPILOR št. 2. Povzroča, da postanejo lasi dolgi in gosti, odstranja pa haj in vsake kožno bolezne na glavi. Naročila naj bi si vsaka družina. Imam premog zahvalnic in priznanje. Stane poštne prostro na vasi posto lonček 3 K 60, 2 lončka 5 K. Naroča naj sam od mene pod naslovom

PETER JURIŠIĆ

lekarnar v Pakraeu štev. 200 v Slavoniji.

Največji dobitek event 600,000 markov.

Naznani lo sreče.

Dobitke garantira država.

Vabilo k udeležbi na

šansah za dobitke

od države Hamburg garniturir velike debarne loterije, v kateri se mora dobiti gotovo

9 milijonov, 841.476 markov.

Največji dobitek v srečnejšem slučaju:

markov 600.000

odnosno :	Glavni dobitki à
Markov 580.000	Markov 300.000
" 550.000	" 200.000
" 540.000	" 100.000
" 530.000	" 60.000
" 520.000	" 50.000
" 515.000	" 45.000
" 510.000	" 40.000
" 305.000	" 30.000
" 303.000	" 20.000
" 302.000	" 15.000
i. t. d.	" 10.000

V splošnem obseg loterija, ki obstoji iz 7 razredov 100.000 srečk z 48.405 dobitkami in 8. premijami, tako da mora skoraj

polovica srečk gotovo dobiti.

Dobiti rastejo od razreda do razreda in sicer znaša največji dobitek 1. razreda ev. M. 50 000, oni 7. razreda ev. M. 600.000

Uradna cena sreček 1. razreda znaša za eno

Celo srečko M. 6 (K 7)	Poločljivo srečko M. 3 (K 30)	Četrtnik srečke M. 1.50 (K 175)
celo srečko à M. 6— (K 7)	polovčno " " 3— (K 30)	četrtnik " " 1.50 (K 175)

Uradni, z državnim znakom opredeljeni načrt srečkov, nja, iz katerega se razvidi vloga za nasledne razrede ter natančni zapisnik dobitkov, pošljem na željo v naprej in to gratis 10 frankov.

Vsa edulezencev dobi uradno listo srečkovsaj takoj po izvršeni loteriji.

Dobiti se pod garancijo države takoj izplačajo. Naroči prosim takoj, najkasneje do

21. maja.

Samuel Heckscher sen. Bankgesellschaft, Hamburg 36

Tukaj izrezati

Naročilno pismo za g. Samuel Heckscher sen., Bankgesellschaft, Hamburg 36.

Posljeti mi celo srečko à M. 6— (K 7)

Naslov :

Svojo dobitje vloženo po poštni nakaznici dvignite jo po povzetju. Kar ni primerno naj se črti.

Resti ostanki

40 m, v dolnosti od 3—15 m, za 16 kron. Ostanki poletnega štofa brez napak, pravobarveni od izvrstnih kanafas (posteljna oprema), novejši muštri, cesiri, oksfordi za srajce, na obeh straneh ednakobarvni, platon, resti rumburškega platna, plavi druk za predpasnike in obleke, criset za krila, pošle pod ceno za zasebnike in trgovce zaradi preselitve prodajalne

Anton Marschik,

prva eksportna hiša pri Nachodu, Böhmen, Tschermska, Češko. 211

Ozdravi pijančevanje, predno krši pijanec postavo.

Reši ga, predno je alkohol njegovo zdravje, veselje do dela, in premočen unčil ali pa predno da napravi smrt rešitev nemogočo.

Coom je surrogat za alkohol in napravi, da zaničuje pijanec holne pijace.

Coom je popolnoma neškodljiv in vpliva tako intenzivno, da ozdravlja tudi močno navajeni pijance.

Coom je najnoviješ, kar je znanost v tem oziru napravila in nje je to sredstvo že tisočere ljudi iz bede, revščine in propada.

Coom je preparat, ki se lako raztopi, katerega torek n. p. gospodin lahko svojemu možu v jutranji pijaci da, brez da bi kaj opazil. V največjih slučajih dotičnik sploh ne ve, zakaj nakrat spiril ne more vživati, temveč misli, da je preobil vživanje istega vzrok, kakor se mnogokrat ne more jedila, katerega se je preveč vživalo.

Coom naj bi dal vsak oče svojemu sinu dijaku, predno ta prikušnji propade: čeprav ni pijaci preveč udan, oslabi alkohol vendar ne gove možgane. Sploh naj bi vsakdo, ki nima dovolj volje, da se nudi vživanje opojnih pijac, vzel dozo „Cooma“. Le-to je popolnoma neškodljivo. Dotičnik konzervira s tem svoje zdravje in prihrani mnogo denarja, katerega bi drugače za pivo, vino, žganje ali liker porabil.

Coom-preparat košta 10 kron in se pošije po povzetju ali naprej-plačilu samo po:

Coom Institut, Copenhagen 321 F, Dansko.

Pisma se frankira s 25 vin, poštne karte z 10 vin.

Tiskal: W. Blanke v Ptuj.